

UCHWAŁA NR 2227/2025
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 24 lipca 2025 r.

**w sprawie wydania opinii dotyczącej spójności projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego
Metropolii Poznań 2035 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku**

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 581), w związku z art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego wydaje pozytywną opinię dla projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Metropolii Poznań 2035, stanowiącą załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie do uchwały Nr 2227/2025
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 24 lipca 2025 r.

w sprawie wydania opinii dotyczącej spójności projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Metropolii Poznań 2035 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

Zgodnie z treścią art. 10g ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wójt albo starosta wskazany w porozumieniu międzygminnym, organ wykonawczy związku międzygminnego albo stowarzyszenia opracowując projekt strategii rozwoju ponadlokalnego przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Zgodnie z art. 10g ust. 6 ww. ustawy zarząd województwa wydaje opinię w terminie 30 dni od otrzymania projektu strategii rozwoju ponadlokalnego. Stosowny wniosek Dyrektor Biura Stowarzyszenia Metropolia Poznań wpłynął do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego 2 lipca 2025 r., powodując konieczność wydania wyżej wskazanej opinii przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego.

Zgodnie z zapisami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (dalej jako SRWW 2030), dokumentem precyzującym cele strategiczne w wymiarze przestrzennym jest Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ (dalej jako PZPWW). Zakres PZPWW określony w art. 39 ust. 3, 4 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) pozwala wydać opinię w przedmiotowej sprawie.

Ocenę spójności przekazanego projektu strategii z SRWW 2030 dopełnia opinia sposobu uwzględniania w nim celów strategicznych w wymiarze społecznym i gospodarczym, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 wskazanej regulacji).

Zarząd Województwa Wielkopolskiego zwraca uwagę, że wydana opinia nie jest równoznaczna z oceną kwalifikowalności i decyzją dofinansowania projektów, przedsięwzięć lub inwestycji wskazanych w przekazanym projekcie strategii. Ponadto niniejsza opinia nie stanowi opinii, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Opinia Zarządu Województwa Wielkopolskiego w zakresie spójności projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Metropolii Poznań 2035 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz dotycząca sposobu uwzględniania w nim ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonej w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+

W nawiązaniu do wniosku Dyrektor Biura Stowarzyszenia Metropolia Poznań z 1 lipca 2025 r., w sprawie wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględniania ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonej w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+, Zarząd Województwa Wielkopolskiego informuje, że opiniuje projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Metropolii Poznań 2035 pozytywnie w zakresie zadań i programów określonych w art. 39 ust. 3, 4 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), ujętych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zatwierdzonym Uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r. poz. 4021) z poniższymi uwagami obejmującymi:

1. Cel szczegółowy 2.1. Rozbudowa infrastruktury transportowej i wzmacnianie roli Metropolii Poznań jako węzła w układzie krajowym i europejskim:
 - a. Z punktu widzenia regionu obecnie najistotniejszy znaczenie ma rozwój publiczny transport zbiorowy i służąca mu infrastruktura, rozbudowa układu drogowego ma znaczenie drugorzędne. W kontekście wzmacniania Metropolii Poznań kluczowa jest modernizacja Poznańskiego Węzła Kolejowego i połączenie go KDP.
 - b. niezrozumiały jest zapis dotyczący drogi S12 jako istotnej w kontekście skomunikowania Metropolii. Potrzeby realizacji tego typu drogi nie wynikają ani z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, ani z Regionalnego planu transportowego dla województwa wielkopolskiego. Nie ma także tej inwestycji w Programie Budowy Dróg Krajowych.
 - c. należy uwzględnić linie nr 368 Szamotuły - Międzychód, 377 Gniezno Winiary - Sława Wielkopolska oraz 236 na odc. Wągrowiec-Rogoźno. W przypadku KDP należy uwzględnić także relację Poznań-Berlin. Natomiast rozbudowa i poprawa parametrów powinna dotyczyć całego Poznańskiego Węzła Kolejowego.
2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej:
 - a. Przyjęte założenia do koncepcji rozwoju przestrzennego Metropolii Poznań powinny znaleźć odzwierciedlenie w układzie elementów składowych przestrzeni Metropolii. Zwracamy uwagę, że w modelu nie wskazano obszarów wpływających na zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego metropolii oraz wartościowych układów krajobrazowych i urbanistycznych.

- b. W ramach analizowanego dokumentu dokonano wprowadzenia nowego nazewnictwa jednostek osadniczych w strukturze hierarchicznej, bazując na istniejących uwarunkowaniach przestrzennych. Niemniej jednak, brak precyzyjnego klucza klasyfikacji tych jednostek prowadzi do niejednoznaczności interpretacyjnych oraz chaosu semantycznego w zakresie ich statusu i funkcji. Mimo tego, że dokonano szczegółowego podziału jednostek osadniczych w oparciu o stan istniejący nie towarzyszą temu adekwatnie rozbudowanie i zhierarchizowane zapisy polityki przestrzennej.
- c. W modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej nie odniesiono się do kluczowego założenia zawartego w Planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zgodnie z którym rozwój przestrzenny powinien być realizowany nie tylko w ramach istniejących jednostek osadniczych, ale także na terenach, które mają bezpośredni dostęp do infrastruktury komunikacji szynowej – nie wskazano jednoznacznie tych obszarów w strukturze modelu.
- d. Na załączniku graficznym widoczne jest nierównomierne podejście do klasyfikacji jednostek osadniczych – wydaje się, że inne zasady przyjęto w przypadku powiatu poznańskiego, a inne w gminach Szamotuły, Oborniki, Skoki, Śrem. Zwraca uwagę brak analizy powiązań funkcjonalno-przestrzennych miast powiatowych z sąsiadującymi z nimi jednostkami osadniczymi np. relacja Szamotuły- Kępa. Tego typu związki nie zostały rozpatrzone z taką samą dokładnością, jak miało to miejsce w przypadku Poznania i przyległych wsi.
- e. Wyznaczona w modelu strefa postulowanej koncentracji działań w zakresie polityki przestrzennej i infrastruktury publicznej zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania częściowo znajduje się zielonym pierścieniu metropolii i obszarów wyłączonych z rozwoju struktur osadniczych. Oznacza to, że na poziomie regionu wskazano zasady polityki przestrzennej, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Metropolii Poznań.
- f. Należy rozważyć zaliczenie III ramy komunikacyjnej do układu głównego ze względu na jej znaczenie dla Metropolii.
- g. Ponownej analizy wymaga podejście w modelu do sieci rowerowej. Należałoby ją między innymi uzupełnić o powiązania międzygminne w ramach Metropolii, takie jak np. Dopiewo-Tarnowo Podgórne, czy Tarnowo Podgórne-Rokietnica uwzględnić nowe powiązania np. nowy mostu nad Wartą w Czapurach. W związku z tym, że w późniejszym terminie zostanie opracowana koncepcji rozwoju infrastruktury rowerowej Metropolii Poznań proponujemy na tym etapie do modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjąć założenia sformułowane w koncepcji rozwoju sieci ponadlokalnych powiązań rowerowych będącej częścią polityki rowerowej województwa wielkopolskiego i wskazać kluczowe kierunki powiązań między jednostkami osadniczymi bez szczegółowego przebiegu dróg rowerowych. Należy wprowadzić hierarchię węzłów przesiadkowych. Na załączniku graficznym węzeł na os. Kopernika ma tą samą rangę co Poznań Górczyn dający możliwość przesadki do transportu kolejowego, podobnie węzły Poznań Główny i Ławica.
- h. Należy uzupełnić załącznik graficzny o następujące elementy: linię najwyższych napięć „Plewiska-Baczyna” o wartości 400 kV oraz linii energetycznych wysokich napięć (110 kV) oraz głównych punktów zasilania również działających na wysokich napięciach szczególnie w myśl lokalizowania urządzeń wytwarzających energię o mocy przekraczających 500 kW lub instalacji OZE, magazynów energii.

- i. Zweryfikować opis linii najwyższych napięć PKW4PLE4. Jest to dwutorowa linia 400 kV z uruchomionym jednym torem, który pracuje czasowo na 220 kV.
- j. Uzupełnić informację na temat lokalizacji elektrociepłowni Poznań-Karolin. Prawdopodobnie została ona oznaczona jako „spalarnia/biokompostownia” co należy uznać za błąd. Spalarnia i biokompostownia służą do przetwarzania odpadów podczas gdy elektrociepłownia to instalacja do produkcji energii elektrycznej i ciepła, nawet jeśli paliwem jest biomasa. W podrozdziale „Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej” również pominięto informacje dot. elektrociepłowni Poznań-Karolin. Elektrownia będąc jedną z najważniejszych instalacji wytwarzających energię oraz ciepło w całym regionie, powinna zostać uwzględniona jako ważny element infrastruktury technicznej.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego sugeruje także ponowne przeanalizowanie poniższych kwestii:

1. W dokumencie wskazano cele, których realizacja wykracza poza kompetencje Metropolii Poznań i należy wprost do zadań własnych podmiotów krajowych bądź regionalnych np. Cel szczegółowy 2.1. Rozbudowa infrastruktury transportowej i wzmocnienie roli Metropolii Poznań jako węzła w układzie krajowym i europejskim, Cel szczegółowy 2.2. Rozwój systemu Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Metropolia Poznań może odgrywać istotną rolę w zakresie inicjowania, koordynowania oraz lobbingu na rzecz realizacji wskazanych przedsięwzięć, zasadnym byłoby takie formułowanie celów, które jednoznacznie odzwierciedlać zakres kompetencji i realne możliwości oddziaływania instytucjonalnego metropolii.
2. W dokumencie wskazano cele, które wykazują silną korelację tematyczną i funkcjonalną, co może budzić wątpliwości co do zasadności ich rozdzielenia np. Cel szczegółowy 1.1. Adaptacja do zmian klimatu i ochrona różnorodności biologicznej i Cel szczegółowy 1.2. Ochrona krajobrazu przyrodniczego i kulturowego. W treści opisu celu 1.2 dominują zagadnienia związane z walorami przyrodniczymi, podczas gdy aspekt ochrony krajobrazu — zarówno przyrodniczego, jak i kulturowego — został potraktowany marginalnie. Zaproponowane działania w ramach celu 1.2 w istocie przyczyniają się do ograniczania skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz ochrony bioróżnorodności, co wskazuje na znaczną zbieżność z celem 1.1. W związku z powyższym, brakuje uzasadnienia merytorycznego dla utrzymywania tych dwóch celów jako odrębnych; zasadniejsze byłoby ich scalenie w jeden spójny cel, uwzględniający kompleksowo kwestie środowiskowe, klimatyczne i krajobrazowe.
3. Wskazano Cele szczegółowe, który nie wykazują powiązania z celem strategicznym. Przykładem może być cel szczegółowy 4.4. Kreowanie aktywności kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej w ramach którego opisane działania koncentrują się przede wszystkim na realizacji infrastruktury kultury i sportu, a nie bezpośrednio na wspieraniu aktywności mieszkańców w tych obszarach. Treść celu sugeruje raczej inwestycyjny charakter działań niż rzeczywiste kreowanie aktywności. Ponadto zakres tematyczny tego celu wykazuje znaczne podobieństwo i potencjalne powielanie założeń z celem szczegółowym 3.2. Rozwój zintegrowanej oferty turystycznej.

W zakresie spójności przedmiotowego projektu strategii rozwoju w wersji przekazanej 02.07.2025 r. z celami strategicznymi w wymiarze społecznym i gospodarczym oraz obszarami strategicznej interwencji wskazanymi w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (SRWW 2030), przyjętej Uchwałą nr XVI/287/20 przez Sejmik

Województwa Wielkopolskiego 27 stycznia 2020 r., Zarząd Województwa Wielkopolskiego zwraca uwagę na następujące kwestie:

- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 1.6 „Monitoring środowiska przyrodniczego” projektu przedmiotowej strategii powinien wykazać także powiązanie z celem strategicznym 4 SRWW 2030, tj. „Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem” z uwagi na działania w kierunku wzrostu wykorzystania nowoczesnych technologii w usługach oraz rozwoju współzarządzania, z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej.
- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 2.1. „Rozbudowa infrastruktury transportowej i wzmacnianie roli Metropolii Poznań jako węzła w układzie krajowym i europejskim” projektu przedmiotowej strategii powinien wykazywać powiązanie także z celem strategicznym 3 SRWW 2030, tj. „Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski” z uwagi na działania w kierunku rozwoju transportu drogowego.
- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 2.5. „Budowa systemu zarządzania i planowania mobilności” projektu przedmiotowej strategii powinien wykazywać powiązanie także z celem strategicznym 4 SRWW 2030, tj. „Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem” z uwagi na działania w kierunku wzmacniania instrumentów programowych i doskonalenia systemów wdrażania.
- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 3.1. „Integracja oferty inwestycyjnej i wspólna promocja gospodarcza” projektu przedmiotowej strategii powinien wykazywać także powiązanie z celem strategicznym 4 SRWW 2030, tj. „Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem” z uwagi na działania w kierunku wzrostu wykorzystania nowoczesnych technologii w usługach oraz budowania pozytywnego wizerunku i wzmacniania rangi regionu na arenie międzynarodowej.
- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 3.2. „Rozwój zintegrowanej oferty turystycznej” projektu przedmiotowej strategii powinien wykazywać także powiązanie z celem strategicznym 4 SRWW 2030, tj. „Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem” z uwagi na działania w kierunku wzrostu wykorzystania nowoczesnych technologii w usługach, rozwoju współzarządzania, z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej oraz rozwoju instrumentów terytorialnych.
- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 3.3. „Współpraca w zakresie pozyskiwania czystej i taniej energii” projektu przedmiotowej strategii powinien wykazywać także powiązanie z celem strategicznym 3 SRWW 2030, tj. „Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski” z uwagi na działania w kierunku optymalizacji gospodarowania energią.

- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 4.3. „Rozwijanie kreatywnego i zintegrowanego społeczeństwa obywatelskiego” projektu przedmiotowej strategii powinien wykazywać także powiązanie z celem strategicznym 4 SRWW 2030, tj. „Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem” z uwagi na działania w kierunku rozwoju współzarządzania, z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej.
- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 4.4. „Kreowanie aktywności kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej” projektu przedmiotowej strategii powinien wykazywać także powiązanie z celem strategicznym 2 SRWW 2030, tj. „Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych Wielkopolski” w zakresie rozwoju przemysłu czasu wolnego oraz z celem strategicznym 4 SRWW 2030, tj. „Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem” z uwagi na działania w kierunku budowania pozytywnego wizerunku i wzmacniania rangi regionu na arenie międzynarodowej.
- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 5.2. „Wysoka jakość zintegrowanego planowania rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego wzmacniającego spójność wewnętrzną” projektu przedmiotowej strategii powinien być opisany tak, aby jednoznacznie wynikało z niego, że jego realizacja służy rozwojowi współzarządzania, z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej. Z opisu celu można wnioskować, że powinien on wykazać powiązanie także z celem strategicznym 4 SRWW 2030, tj. „Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem” z uwagi na działania w kierunku wzmacniania instrumentów programowych i doskonalenia systemów wdrażania oraz rozwoju instrumentów terytorialnych.
- W Tabeli 3.1. Powiązania celów szczegółowych Strategii z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, cel szczegółowy 5.6. „Współpraca w reagowaniu na zdarzenia kryzysowe o charakterze ponadlokalnym oraz wzmacnianie systemów ochrony ludności i obrony cywilnej” projektu przedmiotowej strategii powinien wykazywać także powiązanie z celem strategicznym 4 SRWW 2030, tj. „Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem” w zakresie wzrostu kompetencji kadr instytucji publicznych oraz wzmacniania instrumentów programowych i doskonalenia systemów wdrażania. Ponadto ww. cel powinien wykazywać powiązanie z celem strategicznym 3 SRWW 2030, tj. „Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski” z uwagi na działania w kierunku kształtowania świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmacniania bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego.
Należy wykazać powiązanie konkretnych celów rozwojowych projektu przedmiotowej strategii z kluczowymi kierunkami działań dla Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego wskazanego w SRWW 2030.

Podkreśla się, że pozytywna opinia nie oznacza kwalifikowalności i dofinansowania projektów, przedsięwzięć lub inwestycji wskazanych w przedmiotowym projekcie strategii.